

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ЕКОНОМІЧНІ ТА ПОЛІТИЧНІ ІНТЕРЕСИ УКРАЇНИ В КРАЇНАХ ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ

Методичні рекомендації до семінарських занять
(для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності
291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»)

Електронний ресурс

УДК 339.9+327](477:8=134)(072)

Е 45

Рецензенти:

Г. М. Куц – доктор політичних наук, професор кафедри політології, соціології і культурології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Р. С. Коваленко – кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 12 від 24 жовтня 2024 року)*

Е 45 **Економічні** та політичні інтереси України в країнах Латинської Америки : методичні рекомендації до семінарських занять (для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії») / уклад. М. Ю. Онацький. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – (PDF 44 с.)

Методичні рекомендації розроблені для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Видання містить інструктивно-методичні матеріали до семінарських занять, перелік питань для проведення підсумкового контролю, список рекомендованої літератури. Методичні рекомендації охоплюють основні теми вказаного курсу та містять відповідні вказівки до кожної з тем. Видання також містить тематичний план курсу, схему нарахування балів та критерії оцінювання успішності результатів навчання.

УДК 339.9+327](477:8=134)(072)

© Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, 2024

© Онацький М. Ю., уклад., 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ	6
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	19
ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	37
ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	40
КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ	41
СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ	43
ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ	43

ВСТУП

Метою викладання навчальної дисципліни «Економічні та політичні інтереси України в країнах Латинської Америки» є вивчення міждержавних відносин України з країнами Латинської Америки, висвітлення економічних та політичних інтересів України в латиноамериканському регіоні.

Завданнями вивчення дисципліни «Економічні та політичні інтереси України в країнах Латинської Америки» є:

- визначити роль та місце Латинської Америки в системі міжнародних відносин;
- розглянути процес становлення дипломатичних відносин України з державами Латинської Америки;
- проаналізувати особливості розвитку співробітництва України з країнами Центральної Америки та Карибського басейну;
- дослідити еволюцію, сучасний стан, а також проблеми та перспективи відносин України з державами Південної Америки.

Об'єктом вивчення навчальної дисципліни виступають економічні та політичні інтереси України в країнах Латинської Америки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є відносини України з країнами Латинської Америки.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти в процесі вивчення дисципліни повинні досягти таких *результатів навчання*:

- знати та розуміти природу, джерел та напрямів еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики;
- збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав;
- оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем;

- проводити експертний аналіз політичних систем, економік, культурних процесів країн та регіонів, їх зв'язків з Україною.

Інформаційними джерелами є підручники, навчальні посібники, монографії, словники, енциклопедії, наукові статті, документальні джерела.

Обсяг навчального навантаження. Навчальну дисципліну «Економічні та політичні інтереси України в країнах Латинської Америки» здобувачі вищої освіти вивчають протягом одного семестру. Кількість кредитів – 3. Загальна кількість годин – 90 (лекцій – 20 годин, семінарських занять – 10 годин, самостійної роботи – 60 годин).

Тематичний план курсу:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Латинська Америка в регіональних і глобальних політичних та економічних процесах	2
2	Становлення та розвиток відносин України з державами Латинської Америки в 1990-х рр.	2
3	Зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні пріоритети України в країнах Центральної Америки та Карибського басейну в 2000-х рр.	2
4	Проблеми та перспективи розвитку відносин України з державами Південної Америки в першій чверті XXI ст.	4
	Разом	10

**ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ
ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІЧНІ ТА ПОЛІТИЧНІ ІНТЕРЕСИ УКРАЇНИ В КРАЇНАХ
ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ»**

Семінарське заняття № 1.

*«Латинська Америка в регіональних і глобальних політичних та
економічних процесах»*

Питання:

1. Геополітичне положення латиноамериканського регіону.
2. Роль та місце країн Латинської Америки в світовому господарстві.
3. Країни Латинської Америки в міжнародній політиці.
4. Глобалізація як фактор впливу на внутрішні процеси в латиноамериканських країнах.

Література: 4; 5; 9; 12; 15; 17; 22; 23; 25; 41; 46; 48; 56; 57; 58; 59 61; 63; 66; 68; 75; 83; 84; 85; 89; 90; 92; 105; 107; 114; 119; 121; 125; 126; 127; 154; 156; 157; 158; 159; 160 161.

Кількість балів за семінарське заняття – 12

Відповідаючи на перше питання необхідно розглянути специфіку сучасного геополітичного становища Південної та Центральної Америк. Потрібно дослідити зміни, які відбулись у міжнародному положенні Латинської Америки протягом останніх десятиліть. Слід проаналізувати причини, що зумовили трансформацію міжнародної ролі Латинської Америки та сприяли розширенню діапазону зовнішніх зв'язків країн даного регіону. Необхідно дослідити роль ресурсного (зокрема енергетичного) фактору в посиленні впливу Латинської Америки на міжнародні процеси. Окрему увагу доцільно приділити висвітленню питання щодо транзитного потенціалу

латиноамериканських держав. В цьому контексті варто з'ясувати місце країн Центральної Америки в системі глобальних зв'язків.

Досліджуючи роль та місце країн Латинської Америки в світовому господарстві варто надати загальну економіко-господарську характеристику країн Латинської Америки на сучасному етапі. Потрібно диференціювати латиноамериканські країни за рівнем і темпами розвитку. Необхідно визначити місце держав Латинської Америки в міжнародному поділі праці, проаналізувати їх виробничу спеціалізацію, а також з'ясувати структуру імпорту та експорту. Слід з'ясувати місце країн Латинської Америки в системі зовнішньоекономічних зв'язків. Окрему увагу в цьому контексті потрібно приділити висвітленню ролі іноземних інвестицій у розвитку континенту. Однією з особливостей розвитку країн латиноамериканського регіону є проблема зовнішньої заборгованості. Здобувачам слід проаналізувати її причини.

Розглядаючи третє питання слід звернути увагу на зростання ролі держав Латинської Америки в сучасних міжнародних відносинах. Потрібно проаналізувати кількісні показники, що відображають посилення значення та впливу країн латиноамериканського регіону. Слід дослідити специфіку сучасного міжнародного становища Бразилії, Аргентини, Мексики, Чилі, як регіональних лідерів. Необхідно розглянути основні тенденції розвитку міжнародної політики держав Латинської Америки, охарактеризувати особливості їх взаємодії з позарегіональними гравцями та міжнародними організаціями. Потрібно дослідити головні напрями співробітництва провідних держав Латинської Америки на регіональному та надрегіональному рівні. Варто приділити увагу вивченню нових підходів, які країни Латинської Америки застосовують у процесі вибудовування міждержавних відносин. Окрему увагу доцільно приділити висвітленню проблеми регіонального лідерства в Латинській Америці. Підсумовуючи результати дослідження здобувачам

рекомендується навести факти, що об'єктивно вказують на зростання міжнародного значення Латинської Америки.

Готуючи доповідь на четверте питання слід проаналізувати вплив глобальних процесів на міждержавні відносини в Латинській Америці, а також на еволюцію зовнішньополітичного курсу країн даного регіону. Необхідно дослідити специфіку розвитку міждержавних відносин держав Латинської Америки в умовах глобальних викликів сучасності. Варто розглянути наслідки міжнародних та внутрішньорегіональних криз з точки зору подальшого розвитку латиноамериканських країн. Потрібно проаналізувати особливості підходу країн Латинської Америки до загальних проблем глобалізації. Необхідно висвітлити участь держав Латинської Америки у глобалізаційних проектах. Слід дослідити роль та місце країн Латинської Америки у забезпеченні регіональної та глобальної безпеки. Важливим аспектом, який потребує вивчення, є вплив глобалізації на сучасні модернізаційні процеси в країнах Центральної та Південної Америки. Потрібно оцінити тенденції, перспективи та масштаби антиглобалістського руху в країнах Латинської Америки, а також розглянути діяльність найбільших організацій та рухів антиглобалістів у державах регіону.

Семінарське заняття № 2.

«Становлення та розвиток відносин України з державами Латинської Америки в 1990-х рр.»

Питання:

1. Становлення відносин України з країнами латиноамериканського регіону.
2. Еволюція політичної співпраці України з провідними державами Латинської Америки в постбіполярний період.
3. Розвиток економічного співробітництва України з країнами Центральної та Південної Америк в 1990-х рр. та його особливості.

Література: 2; 6; 11; 13; 32; 33; 34; 35; 36; 38; 43; 48; 60; 64; 67; 69; 70; 71; 72; 73; 81; 95; 96; 97; 98; 99; 100; 101; 102; 103; 104; 109; 110; 128; 129; 130; 131; 132; 133; 134; 135; 151; 144; 145; 146; 147; 148; 149.

Кількість балів за семінарське заняття – 12

Розглядаючи перше питання необхідно дослідити передумови та процес становлення відносин України з країнами Латинської Америки та Карибського басейну. Слід дати відповідь на питання як відбувався процес визнання незалежності України країнами Латинської Америки. Доцільно з'ясувати в яких країнах Латинської Америки та Карибського басейну були відкриті українські дипломатичні представництва, а також дипломатичні представництва яких латиноамериканських країн функціонують у Києві. Окрему увагу варто звернути на проблему комунікації з тими латиноамериканськими державами, на території яких Україна не має постійних дипломатичних представництв. Процес становлення відносин України з державами Латинської Америки супроводжувався укладанням двосторонніх угод. Здобувачам рекомендується розглянути нормативно-правові документи, які були підписані між Україною та латиноамериканськими країнами протягом 1990-х рр.

Досліджуючи друге питання слід визначити, які країни латиноамериканського регіону виступають ключовими політичними партнерами України. Потрібно виділити та розглянути основні етапи розвитку відносин України з провідними латиноамериканськими державами в 1990-х рр. Необхідно дослідити особливості та оцінити ступінь інтенсивності відносин України з країнами Латинської Америки. В цьому контексті здобувачам рекомендується з'ясувати кількість візитів вищих посадових осіб України до держав Латинської Америки та Карибського басейну, а також вищих посадових осіб латиноамериканських країн до України.

Відповідаючи на третє питання необхідно визначити, з якими країнами Латинської Америки та Карибського басейну Україна найбільш активно співпрацювала в економічній сфері в постбіполярний період. Слід оцінити економічні інтереси України в латиноамериканському регіоні. Потрібно вказати фактори, що впливали на ефективність економічного співробітництва України з державами Латинської Америки та Карибського басейну. Варто навести статистичні дані, що відображають динаміку торговельної та інвестиційної взаємодії України з країнами Латинської Америки протягом 1990-х рр. Необхідно з'ясувати, які спільні економічні проекти були реалізовані в цей період у Латинській Америці за участю української сторони.

Семінарське заняття № 3.

«Зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні пріоритети України в країнах Центральної Америки та Карибського басейну в 2000-х рр.»

Питання:

1. Особливості розвитку відносин України з державами Центральної Америки.
2. Ключові зовнішньополітичні та зовнішньоекономічні партнери України в центральноамериканському регіоні.
3. Країни карибського басейну системі зовнішньополітичних координат України.
4. Проблеми розбудови відносин України з острівними країнами Карибського басейну.

Література: 2; 3; 6; 10; 30; 31; 36; 38; 39; 43; 45; 48; 49; 50; 51; 52; 53; 54; 60; 62; 65; 71; 74; 79; 88; 89; 98; 101; 102; 103; 108; 112; 113; 114; 115; 120; 130; 133; 134; 135; 140; 141; 142; 143; 146; 147; 148; 149; 150; 153; 162; 163.

Кількість балів за семінарське заняття – 12

Досліджуючи особливості розвитку відносин України з державами Центральної Америки здобувачам необхідно зазначити з якими країнами регіону Київ підтримує протягом першої чверті XXI ст. дипломатичні стосунки. Слід дати відповідь на питання щодо того, наскільки стабільними були відносини між Україною та центральноамериканськими країнами протягом 2000-х рр. Варто дослідити фактори, які впливали на розвиток стосунків Києва з центральноамериканськими країнами. Зокрема, потрібно проаналізувати причини низької активності двостороннього співробітництва Києва з країнами Центральної Америки в першій чверті XXI ст. Необхідно дослідити еволюцію відносин України з державами центральноамериканського регіону в умовах російсько-української війни.

Готуючи відповідь на друге питання студентам необхідно з'ясувати, з якими державами центральноамериканського регіону Україна найбільш тісно

співпрацювала в 2000-х рр. Варто проаналізувати в яких сферах Київ та країни Центральної Америки взаємодіють найбільш інтенсивно. Слід визначити якими є обсяги двостороннього товарообігу між країнами Центральної Америки та Україною. Найбільшою країною Центральної Америки є Мексика. В зв'язку з цим здобувачам рекомендується приділити окрему увагу висвітленню еволюції українсько-мексиканських відносин та дослідженню їх специфіки. Потрібно дослідити нормативно-правову базу, яка регламентує взаємини між Україною та Мексикою, розглянути основні напрями взаємодії двох держав.

Карибський басейн є регіоном, який одночасно межує з Північною, Центральною та Південною Америками, що й обумовлює геостратегічне значення його розташування. Необхідно розглянути, як у 2000-х рр. змінились відносини України з найбільшою країною регіону – Кубою, а також з'ясувати причини цієї еволюції. Варто дати відповідь на питання, як здійснюється дипломатичний діалог Києва з іншими острівними державами Карибського басейну, передусім – з Домініканською Республікою. Необхідно дати характеристику сучасному стану двосторонньої співпраці України з країнами даного регіону. Потрібно розглянути основні сфери співробітництва Києва з державами Карибського басейну. Зокрема, слід дослідити економічний вимір їх двосторонньої взаємодії. В цьому контексті потрібно проаналізувати обсяги двосторонньої торгівлі, структуру експортно-імпортних операцій, особливості розвитку інвестиційного співробітництва.

Окрему увагу потрібно приділити аналізу проблем, які існують у відносинах України з острівними державами Карибського басейну. В цьому контексті важливо з'ясувати фактори, що впливають на процес формування стосунків Києва з країнами даного регіону. Необхідно встановити причини, які ускладнюють розвиток діалогу України з країнами Карибського басейну. Важливим напрямом дипломатичної діяльності з боку України є необхідність поживлення двосторонніх відносин. Здобувачам пропонується надати пропозиції та рекомендації, які потенційно можуть сприяти активізації

стосунків України з державами Карибського регіону на сучасному етапі. Для цього необхідно визначити напрями, які можуть стати своєрідним «локомотивом» для розвитку співробітництва. Зокрема, важливою галуззю економіки країн Карибського басейну є туризм. У цьому контексті доречно оцінити перспективи та можливості розвитку співпраці між Україною та країнами Карибського басейну в сфері туризму.

Семінарське заняття № 4.

«Проблеми та перспективи розвитку відносин України з державами Південної Америки в першій чверті XXI ст.»

Питання:

1. Основні тенденції розвитку взаємин України з країнами Південної Америки в 2000-х рр.
2. Ключові зовнішньоекономічні та зовнішньополітичні партнери України в Південній Америці.
3. Проблеми розвитку відносин України з провідними державами Південної Америки.

Література: 7; 8; 11; 13; 14; 16; 18; 21; 22; 24; 25; 27; 28; 29; 40; 42; 44; 45; 47; 49; 50; 51; 52; 53; 56; 60; 62; 65; 66; 67; 74; 77; 80; 84; 89; 94; 105; 109; 110; 116; 119; 120; 125; 140; 141; 142; 143; 153; 155; 162; 163.

Кількість балів за семінарське заняття – 12

Розглядаючи перше питання необхідно охарактеризувати процес розбудови двосторонніх відносин України з провідними країнами південноамериканського регіону в першій чверті XXI ст. Потрібно дослідити специфіку розвитку співпраці Києва з державами Південної Америки в 2000-х рр. Варто дати відповідь на питання, які напрями співробітництва були переважаючими в цей період. Наприкінці 1990-х – на початку 2000-х рр. в більшості країн Південної Америки до влади прийшли лівоцентристські рухи.

Даний процес у науковій літературі отримав назву «лівий тренд». Він позначився трансформацією зовнішньополітичного курсу країн південноамериканського регіону. Здобувачам рекомендується дослідити сутність вказаної еволюції, а також з'ясувати, як вона вплинула на відносини держав Південної Америки з Україною. В середині 2010-х рр. в кількох провідних державах регіону перемогу здобули представники правоцентристських сил, що дало підстави говорити про т. зв. «правий поворот» у Південній Америці. Слід проаналізувати зміни, які відбулись у зовнішній політиці держав Південної Америки в період перебування при владі правоцентристських партій, та з'ясувати, як вони позначились на взаєминах з Києвом.

Відповідаючи на друге питання необхідно визначити, які південноамериканські країни є головними партнерами України у політичній та економічній сферах. Слід виділити спільні риси, які притаманні відносинам Києва з найбільшими державами Південної Америки. Необхідно з'ясувати наскільки динамічними були стосунки Києва з провідними державами даного регіону протягом першої чверті ХХІ ст. В цьому контексті доречно визначити кількість візитів на вищому та найвищому рівнях, які відбувались між українським керівництвом та керівництвом країн Південної Америки. Слід дати відповідь на питання, які напрями співробітництва переважають у відносинах України з південноамериканськими країнами. Потрібно проаналізувати особливості зовнішньоекономічної взаємодії України з провідними державами південноамериканського регіону. Одним із важливих вимірів стосунків Києва з провідними державами Південної Америки є чисельна українська діаспора. У зв'язку з цим доцільно більш детально дослідити вплив даного фактору на еволюцію, динаміку та розвиток відносин України з країнами Південної Америки.

Досліджуючи проблеми розвитку відносин України з провідними державами Південної Америки, слід визначити фактори, що впливають на

характер взаємин України з країнами даного регіону. Необхідно висвітлити актуальні питання українсько-південноамериканських відносин на сучасному етапі. Варто проаналізувати суперечності, що існують між Україною та країнами Південної Америки, з'ясувати їх причини та запропонувати можливі шляхи вирішення. Потрібно дослідити особливості відносин України з державами південноамериканського регіону в умовах російсько-української війни.

У 2024 р. Міністерство закордонних справ України представило Комунікаційну стратегію «Україна – держави Латинської Америки і Карибського басейну». Здобувачам пропонується проаналізувати основні положення даної Стратегії, а також дати відповідь на питання, які заходи планує реалізувати українська сторона для перезавантаження та активізації стосунків Києва з державами Латинської Америки в цілому, та Південної Америки зокрема.

Окрему увагу доцільно приділити дослідженню еволюції відносин Києва з країнами Південної Америки в контексті курсу України на євроінтеграцію. Варто більш детально зупинитись на висвітленні питання щодо узгодженості латиноамериканського вектору української зовнішньої політики з відносинами, які з Латинською Америкою прагне розвивати Європейський Союз в межах реалізації Спільної зовнішньої політики та політики безпеки ЄС.

Семінарське заняття № 5.

«Проблеми та перспективи розвитку відносин України з державами Південної Америки в першій чверті XXI ст.»

Питання:

1. Особливості українсько-бразильських відносин.
2. Українсько-аргентинські стосунки та їх еволюція.
3. Розвиток українсько-чилійських відносин: тенденції та перспективи.
4. Трансформація відносин України з країнами андської групи.

Література: 7; 8; 11; 13; 14; 18; 19; 20; 21; 24; 26; 27; 28; 29; 32; 33; 34; 35; 37; 40; 41; 42; 44; 47; 48; 49; 50; 51; 52; 53; 55; 56; 60; 64; 69; 70; 72; 73; 74; 76; 78; 81; 82; 86; 87; 89; 90; 91; 93; 95; 97; 99; 100; 104; 106; 111; 116; 120; 122; 123; 124; 128; 129; 131; 132; 136; 137; 138; 139; 140; 141; 142; 143; 144; 145; 152; 153.

Кількість балів за семінарське заняття – 12

Розглядаючи особливості українсько-бразильських стосунків слід виокремити етапи розвитку відносин між двома державами. Студентам необхідно дослідити сфери двосторонньої співпраці та її основні здобутки. Варто визначити перспективні напрями співробітництва між двома державами. Важливе значення у стосунках України та Бразилії відіграє економічна сфера. На сучасному етапі Бразилія виступає головним економічним партнером України в Південній Америці. Здобувачам рекомендується проаналізувати структуру та обсяги двосторонньої торгівлі. Важливим виміром економічної взаємодії двох держав є інвестиційна співпраця. Необхідно дослідити обсяги бразильських інвестицій в економіку України та обсяги українських капіталовкладень в економіку Бразилії. Слід оцінити можливість виходу співпраці між Україною та Бразилією на рівень стратегічного партнерства.

Одним із головних зовнішньоекономічних та зовнішньополітичних партнерів України в Південній Америці виступає Аргентинська Республіка.

Здобувачам потрібно дослідити діяльність двосторонніх міждержавних інституцій, створених за ініціативи України та Аргентини, і покликаних сприяти розбудові українсько-аргентинських відносин. Необхідно висвітлити сфери двосторонньої взаємодії, в межах яких співпраця між Києвом та Буенос-Айресом є найбільш інтенсивною, а також оцінити результативність спільних проєктів, що реалізуються Україною та Аргентиною. Варто зазначити, що українською стороною, із залученням різних міністерств та відомств, було підготовлено проєкт Дорожньої карти розвитку двосторонніх відносин з Аргентиною на найближчі роки. Студентам слід проаналізувати мету, завдання та основні напрями співробітництва, які охоплює даний документ.

Важливим політичним та економічним партнером України в Південній Америці є Чилі. Здобувачам необхідно дослідити етапи розвитку українсько-чилійських відносин у першій чверті ХХІ ст. та висвітлити специфіку кожного з періодів. Слід розглянути двосторонню договірно-правову базу, що напрацьована між Україною та Чилі. Потрібно розглянути формати співробітництва, які існують між двома державами. Рекомендується проаналізувати особливості розвитку двосторонньої взаємодії в політичній, торговельно-економічній та культурно-гуманітарній сферах. Необхідно дослідити фактори, які впливали на характер українсько-чилійських відносин у 2000-х рр. Варто висвітлити заходи, які здійснюють Київ та Сантьяго з метою покращення двосторонніх стосунків та поглиблення співпраці.

Відповідаючи на четверте питання необхідно проаналізувати еволюцію відносин України з країнами північної та північно-західної частини Південної Америки. Слід розглянути специфіку розвитку українсько-колумбійських стосунків. Потрібно висвітлити економічні та політичні зв'язки України з Перу та Еквадором. Необхідно дослідити трансформацію стосунків України та Венесуели, а також з'ясувати фактори, що на них впливають. Здобувачам рекомендується детально охарактеризувати поточний стан політичної та дипломатичної співпраці України з переліченими вище державами, а також

розвиток взаємодії в культурно-гуманітарній сфері. Окрему увагу доцільно приділити дослідженню економічної складової співробітництва України з країнами андської групи. Зокрема, необхідно проаналізувати динаміку двосторонньої торгівлі та оцінити перспективи співпраці в сфері залучення капіталів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Барабаш О. Колумбія у пошуках динамічної рівноваги: політичні процеси і проблеми розвитку. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*. 2020. Вип. 31. С. 90 – 97.
2. Беліз – політичні відносини. 17 березня 2019 р. URL: <https://mexico.mfa.gov.ua/spivrobitnictvo/ukrayina-beliz/4241-belizpolitichni-vidnosini>
3. Беліз – Торговельно-економічне співробітництво. 26 березня 2021 р. URL: <https://mexico.mfa.gov.ua/spivrobitnictvo/ukrayina-beliz/4242-beliztorgovo-jekonomichne-spivrobitnictvo>
4. Бессараб Т. Особливості латиноамериканського регіоналізму в контексті регіональної безпеки. *Політичні науки*. 2016. Вип. 2. № 1. С. 1 – 8.
5. Бессараб Т. Зміна політико-економічного вектора розвитку Латиноамериканського континенту. *Вісник Львівського університету. Серія Філол.-політолог. студії*. 2014. Вип. 4. С. 177 – 184.
6. Білега А. Історія двосторонніх відносин України з Республікою Куба. *Наука. Освіта. Молодь*. Ч. 1. С. 55 – 57.
7. Бикова О. Особливості зовнішньої політики Аргентини у XXI сторіччі. 28 вересня 2021 р. / Аналітичний центр ADASTRA. URL: <https://adastra.org.ua/blog/osoblivosti-zovnishnoyi-politiki-argentini-u-hhi-storichchi>
8. Бикова О. Найбільш поляризовані вибори в Бразилії: хто стане наступним президентом? 22 серпня 2022 р. / Аналітичний центр ADASTRA. URL: <https://adastra.org.ua/blog/najbilsh-polyarizovani-vibori-v-braziliyi-hto-stane-nastupnim-prezidentom>
9. Бобровник В.М., Коляда О.В. Основні інтереси США у країнах «третього світу». *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 37. С. 11 – 17.
10. Богданова Т., Тихоненко І. Пріоритети зовнішньої політики Мексики на початку XXI століття: огляд адміністрації Лопеса Обрадора (AMLO). *Консенсус*. 2023. Вип. 3. С. 5 – 17.

11. Бредіхін А.В. Зовнішня політика Аргентини. *Наукові праці. Серія: Історичні науки*. 2004. Т. 37. Вип. 24. С. 71 – 74.
12. Бурейко Н. Імміграція з Латинської Америки до США: дилеми сучасного світоустрою. 13. 06. 2016. / *Українська призма*. Рада зовнішньої політики. URL: <http://prismua.org/immigration-latin-america-united-states-dilemma-modern-world/>
13. Вакарчук К.В. Зовнішня політика Аргентини у постбіполярний період. *Вісник ОНУ. Соціологія і політичні науки. Серія: Політичні науки*. 2018. Т. 23. Вип. 2 (31). С. 115 – 127.
14. Вакарчук К.В. Зовнішня політика Бразилії в період правління Д. Руссефф. *Актуальні проблеми політики*. Одеса. 2014. Вип. 53. С. 142 – 149.
15. Вакарчук К.В. Інтеграційні процеси в країнах ібероамериканського світу. *Актуальні проблеми політики*. Одеса. 2017. Вип. 59. С. 103 – 109.
16. Вакарчук К. Комунікаційна стратегія України щодо держав Латинської Америки та Карибського басейну. URL: <https://bintel.org.ua/analytics/komunikacijna-strategiya-ukrayini-shodo-derzhav-latinskoyi-ameriki-ta-karibskogo-basejnu/>
17. Вакарчук К. Латиноамериканський вектор зовнішньої політики Китаю / Незалежний аналітичний центр геополітичних досліджень «Борисфен Інтел». 16. 06. 2020. URL: <https://bintel.org.ua/publication/regions/america/latinoamerikanskij-vektor-politiki-kitayu/>
18. Вакарчук К. Сучасні міждержавні та діаспоральні зв'язки України з Аргентиною і Бразилією: міжнародний вимір / Незалежний аналітичний центр геополітичних досліджень «Борисфен Інтел». 04. 12. 2021. URL: <https://bintel.org.ua/analytics/zvyazki-ukraini-z-argentinoyu-i-braziliyeyu/>
19. Вакарчук К. Україна–Чилі: шляхи взаємодії та способи підтримки. / Незалежний аналітичний центр геополітичних досліджень «Борисфен Інтел». 29.04.2024. URL: <https://bintel.org.ua/analytics/ukrayina-chili-shlyahi-vzayemodiyi-ta-sposobi-pidtrimki/>

20. Васильєва Н.О. Відносини між Україною і Бразилією на сучасному етапі: стан, проблеми, перспективи. *Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини»*. 2020. Вип. 5. С. 52 – 57.
21. Возович А. Венесуельська криза: внутрішні причини та інтереси зовнішніх акторів. 3 травня 2019 р. / Аналітичний центр ADASTRA. URL: <https://adastra.org.ua/blog/venesuelska-kriza-vnutrishni-prichini-ta-interesi-zovnishnih-aktoriv>
22. Галушка Є.О., Галушка М.Є. Зовнішньоекономічні зв'язки країн Латинської Америки та перспективи їх розвитку. *Глобальні та національні проблеми економік* / Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2015. Вип. 4. С. 50 – 56.
23. Головченко В. Регіонознавство: Азія, Африка й Латинська Америка: навчальний посібник. Київ. Дипломатична академія України при МЗС України. 2013. 352 с.
24. Головченко В. Хуан Мануель Сантос: тернистий шлях до національного примирення в Колумбії. *Американська історія та політика: науковий журнал*. Київ. 2017. № 3. С. 199 – 214.
25. Гриценко А. Венесуела проти Гаяни. Чиїм буде Ессекібо? 19 грудня 2023. URL: https://lb.ua/world/2023/12/19/589591_venesuela_proti_gayani_chiim_bud_e.html
26. Гриценко А. Вибори у Бразилії: результати, що можуть вплинути на континенти. 7 жовтня 2022. URL: https://lb.ua/world/2022/10/07/531856_vibori_brazilii_rezultati_shcho.html
27. Гриценко А. Місія здійсненна: «Знайти союзників у Латинській Америці». Частина I. Бразилія – Аргентина – Колумбія. 27 липня 2022. URL: https://lb.ua/world/2022/07/27/524425_misiya_zdiysnenna_znayti_soyuznikiv.html
28. Гриценко А. Місія здійсненна: «Знайти союзників у Латинській Америці». Частина II. Чилі – Перу – Болівія. 29 липня 2022. URL:

https://lb.ua/world/2022/07/29/524719_misiya_zdiysnena_znayti_soyuznikiv.htm
1

29. Гриценко А. Місія здійсненна: «Знайти союзників у Латинській Америці». Частина III. Уругвай – Парагвай – Венесуела – Еквадор. 5 серпня 2022. URL:https://lb.ua/world/2022/08/05/525430_misiya_zdiysnenna_znayti_soyuznikiv.html
30. Гриценко А. Місія здійсненна: «Знайти союзників у Латинській Америці». Частина IV. Гватемала – Нікарагуа – Куба. 10 серпня 2022. URL:https://lb.ua/world/2022/08/10/525862_misiya_zdiysnenna_znayti_soyuznikiv.html
31. Гриценко А. Місія здійсненна: «Знайти союзників у Латинській Америці». Частина V. Мексика. 15 серпня 2022. URL:https://lb.ua/world/2022/08/15/526307_misiya_zdiysnenna_znayti_soyuznikiv.html
32. Двосторонні політичні відносини України та Бразилії. 13 травня 2020 р. URL: <https://brazil.mfa.gov.ua/spivrobitnictvo/ukrayina-braziliya/dvostoronni-politichni-vidnosini>
33. Двосторонні відносини України з Республікою Чилі. URL: <https://chile.mfa.gov.ua/spivrobitnictvo/dvostoronni-vidnosini-ukrayini-z-respublikoyu-chili>
34. Договірні-правова база між Україною та Аргентиною. 30 січня 2020 р. URL: <https://argentina.mfa.gov.ua/spivrobitnictvo/ukrayina-ta-argentina/338-dogovirno-pravova-baza-mizh-ukrajinoju-ta-argentinoju>
35. Договірні-правова база між Україною та Бразилією. 13 травня 2020 р. <https://brazil.mfa.gov.ua/spivrobitnictvo/ukrayina-braziliya/dogovirno-pravova-baza>
36. Договірні-правова база між Україною та Мексикою. 25 серпня 2019 р. URL: <https://mexico.mfa.gov.ua/spivrobitnictvo/ukrayina-meksika/476-dogovirno-pravova-baza-mizh-ukrajinoju-ta-meksikoju>

37. Диченко Д. Ключові особливості двосторонніх відносин з Україною, взаємного сприйняття та культурної сфери Аргентинської Республіки / Аналітичний портал Зовнішня політика України. URL: <https://analytics.intsecurity.org/ukraine-argentina/>
38. Декларація про принципи відносин та співробітництво між Україною і Мексиканськими Сполученими Штатами. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/180530___180595
39. Домінікана може стати логістичним хабом для українського експорту в регіоні. URL: <https://unn.ua/news/dominikana-mozhe-staty-lohistrychnym-khabom-dlia-ukrainskoho-eksportu-v-rehioni-svyrydenko>
40. Дрималовська Х.В., Атаманчук К.В. Міжнародні взаємовідносини України та Аргентини. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2024. Вип. 50. С. 48 – 52.
41. Економічна ситуація та зовнішня торгівля Болівії. 29 квітня 2021 р. URL: <https://brazil.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/bagatonacionalna-derzhava-boliviya/ekonomichna-situaciya-ta-zovnishnya-torgivlya-boliviyi>
42. Жога М.В. Трансформація бразильської системи цінностей під впливом формування зовнішньополітичної автономії країни. *Ціннісний вимір розвитку цивілізацій і глобалізація: збірник наукових праць* / за заг. ред. О.В. Зернецької. 2019. С. 148 – 155.
43. Жолонко Т.В. Українсько-кубінські відносини: сучасний стан та перспективи. *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*. 2012. Вип 4 (1). С. 74 – 79.
44. Жуніор Біато О. Бразильсько-українські відносини: заокеанське партнерство чи човен без вітрил? 19.02.2020. URL: <http://ud.gdip.com.ua/brazylsko-ukrainski-vidnosyny-zaokeanske-partnerstvo-chy-choven-bez-vitryl.html>
45. Заболотна М.Ф. Особливості формування інтеграційного курсу в програмах «лівих» політичних партій країн Латинської Америки. *Вісник*

- Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія.*
2016. Вип. 15. С. 210 – 216.
46. Заболотна М.Ф. Суспільно-політичний вимір процесів регіональної інтеграції в Латинській Америці. Дис ... канд. політ наук. Спеціальність 23.00.02 – політичні інститути та процеси. Запоріжжя. 2017. 221 с.
47. Зовнішньополітичні орієнтири нового президента Бразилії / Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/zovnishnopolitychni-oriyentyry-novoho-prezydenta-brazyliyi>
48. Зовнішня політика країн Латинської Америки: навчальний посібник / Н.В. Гаврилова (ред.), М.В. Булик, О.Л. Гільченко, Ю.В. Константинова. Маріуполь: МДУ. 2020. 397 с.
49. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована історична хроніка міжнародних відносин (2004–2007) / Авторський колектив: С.В. Віднянський, О.М. Горенко, А.Ю. Мартинов та ін. К.: Інститут історії України НАН України, 2014. 394 с.
50. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована історична хроніка міжнародних відносин (2008–2013) / Авторський колектив: С.В. Віднянський, О.М. Горенко, А.Ю. Мартинов та ін. К.: Інститут історії України НАН України, 2015. 378 с.
51. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована історична хроніка міжнародних відносин (2017–2019) / Автор вступної статті та упорядник доктор історичних наук, професор А.Ю. Мартинов. К.: Інститут історії України НАН України, 2020. 310 с.
52. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована історична хроніка міжнародних відносин (2014–2016) / Авторський колектив: С.В. Віднянський, О.М. Горенко, А.Ю. Мартинов та ін. К.: Інститут історії України НАН України, 2017. 319 с.

53. Ілюк Т., Горбатюк П. Позиціонування України в Латинській Америці: проблеми та перспективи. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*. 2024. Вип. 52. С. 352 – 361.
54. Інавгурація з прицілом. Що українська делегація привезла з Домінікани. 19 серпня 2024. URL: https://gazeta.ua/articles/politics/_inavguraciya-z-pricilom-so-ukrayinska-delegaciya-privezla-z-dominikani/1191010
55. Казакова Н. А., Коняєва Є. Г. Досвід Чилі для України на сучасному етапі. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»*. 2017. Вип. 7. С. 41–47.
56. Кірєєва К. Актуальні тенденції внутрішньої і зовнішньої політики держав Латинської Америки та Карибського басейну: висновки для України. URL: <https://analytics.intsecurity.org/latin-america-trends-ukraine/>
57. Кикина А. Латинська Америка під прицілом Китаю. 31 березня 2020 р. / Аналітичний центр ADASTRA. URL: https://adastra.org.ua/blog/latinska-amerika-pid-pricilom-kitayu_1
58. Кикина А. Латинська Америка під прицілом Китаю (продовження). 1 квітня 2020 р. / Аналітичний центр ADASTRA. URL: <https://adastra.org.ua/blog/latinska-amerika-pid-pricilom-kitayu-prodovzhennya>
59. Киридон А., Аладіна О., Гусейнова О. Латинська Америка в сучасному світі: основні тенденції розвитку. *Науковий вісник. Економіка. Право. Політологія. Туризм*. 2010. Т.1. № 1. С. 142 – 147. URL: <https://jrn1.nau.edu.ua/index.php/IMV/article/view/2945>
60. Кириченко В. Шляхи та механізми подальшого зміцнення взаємовигідних відносин України з державами Латинської Америки та Карибського басейну. *Антологія творчих досягнень*. К.: ІСЕМВ НАН України, 2004. Вип. 1. С. 250 – 260.
61. Ковенько А. Міграція та Латинська Америка: на шляху до досконалості. 27.09.2020. URL: <https://hvylya.net/analytics/216273-migraciya-ta-latinska-amerika-na-shlyahu-do-doskonalosti>

62. Комунікаційна стратегія «Україна – держави Латинської Америки і Карибського басейну». 2024–2026 рр. URL: <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/ukraina-derzhavi-latinskoj-ameriki-ta-karibskogo-baseynu.pdf>
63. Конопка Н.О., Костів Б.Б. Проблеми енергетичної залежності держав Центральної Америки і Карибського басейну. *Політичне життя*. 2018. Вип. 2. С. 118 – 124.
64. Коняєва Є.Г. Науково-технічне співробітництво України та Чилі в аспекті відновлювальної енергетики. Дис. ... докт. філософії. Спеціальність 292 – «Міжнародні економічні відносини». Харків, 2021. 222 с.
65. Космина В. Латинська Америка після «лівого повороту»: нові виклики. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Історичні науки*. 2017. Т. 28 (67). № 2. С. 52 – 59.
66. Космина В. «Лівий поворот» у Латинській Америці на початку ХХІ ст.: цивілізаційні виклики. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Історичні науки*. 2017. Т. 28 (67). № 1. С. 60 – 66.
67. Космина В.Г. Формування історіографії першої хвилі української еміграції в Латинську Америку. *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. 2015. Вип. 43. С.290 – 298.
68. Кулінич Т.О. Розвиток взаємин країн Латинської Америки та Європейського Союзу в контексті ібероамериканської спільноти націй. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2014. Вип. 118. (Ч. І). С. 76 – 89.
69. Культурно-гуманітарне співробітництво між Україною та Аргентинською Республікою. 30 січня 2020 р. URL: <https://argentina.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-ta-argentina/342-kulturno-gumanitarne-spivrobotnictvo-mizh-ukrajinoju-ta-argentinoju>
70. Культурно-гуманітарне співробітництво між Україною та Бразилією. 13 травня 2020 р. URL: <https://brazil.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-braziliya/kulturno-gumanitarne-spivrobotnictvo-mizh-ukrayinoju-ta-braziliyeyu>

71. Культурно-гуманітарне співробітництво між Україною та Мексикою. 25 серпня 2019 р. URL: <https://mexico.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-meksika/ukrayina-meksika-479-kulyturno-gumanitarne-spivrobotnictvo-mizh-ukrajinoju-ta-meksikoju>
72. Лазнева І.О. Україна – Бразилія: співпраця в науково-освітній та медичній галузях на межі XX – XXI ст. *Схід*. 2009. № 8 (99). С. 44 – 48.
73. Лазнева І.О. Українсько-бразильське співробітництво: становлення та розвиток (1991 – 2004 рр.). Дис...канд. іст. наук. Спеціальність 07.00.01 – історія України / Запорізький національний технічний університет. Запоріжжя, 2011. 222 с.
74. Левковець Н.В. Латиноамериканський вектор зовнішньої політики України (Бразилія, Мексика, Аргентина). *Наукові записки студентів та аспірантів. Серія «Міжнародні відносини»*. 2020. Вип.5. С. 196 – 204.
75. Матлай М.С. Мексика у міжнародній інтеграції: політико-економічний аспект. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія Політологія*. 2015. № 4. С. 62 – 68.
76. Мікусінскі Летісія Е. Українсько-аргентинське партнерство: круговерть дивовижних людей і блискучих можливостей. 23.12.2021. URL: <http://ud.gdip.com.ua/ukrainsko-arhentynske-partnerstvo-kruhovert-dyvovyzhnykh-liudej-i-blyskuchykh-mozhlyvostej.html>
77. Мінекономіки працює над організацією Саміту Україна – Латинська Америка. URL: 17. 08. 2024. URL: <https://interfax.com.ua/news/economic/1007692.html>
78. Мельник В.М. Болівія: політична історія та конституційне право. Київ: Українська асоціація зовнішньої політики. 2016. 30 с.
79. Меморандум про взаєморозуміння щодо двосторонніх консультацій між Міністерством закордонних справ України і Міністерством закордонних справ, зовнішньої торгівлі та імміграції Белізу. 22. 09. 2022 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/084_001-22#Text

80. МЗС презентувало першу в історії Комунікаційну стратегію «Україна - держави Латинської Америки і Карибського басейну». 29.05.2024. / Interfax-Україна. URL: <https://interfax.com.ua/news/general/989920.html>
81. Міжпарламентське співробітництво України з Бразилією. URL: <https://brazil.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/mizhparlamentske-spivrobotnictvo-ukrayini-z-braziliyeyu>;
82. Огляд торговельної політики Республіки Чилі / Міністерство економіки України. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=8ae35e91-5311-4367-ae21-feaf89778657&title=OgliadTorgovelnoiPolitikiRespublikiChili>
83. Огорокова В.В. Новітня історія країн Азії, Африки та Латинської Америки (з 1945 року): Навчальний посібник. Одеса: Ун-т Ушинського, 2022. 238 с.
84. Олійник Ю. Співробітництво ЄС та МЕРКОСУР як приклад для подальшої інтеграції України. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку*. 2015. Вип. 27. С. 129 – 135.
85. Орлова Т.В. Сучасна політична історія країн світу: навчальний посібник. Київ: Знання. 2017. 677 с.
86. Особливості дипломатичного та політичного співробітництва між Україною та Республікою Чилі. Інформаційна довідка / Інформаційно-дослідницький центр Верховної Ради України. URL: https://pdf.usaid.gov/pdf_docs/PA00XCJ3.pdf
87. Откидач О. Національна свідомість та політика пам'яті в Аргентині. 31 січня 2023 р. / Аналітичний центр ADASTRA. URL: <https://adastra.org.ua/blog/nacionalna-svidomist-ta-politika-pamyati-v-argentini>
88. Откидач О. Національна свідомість та політика пам'яті в Мексиці. 12 квітня 2023 р. / Аналітичний центр ADASTRA. URL: <https://adastra.org.ua/blog/nacionalna-svidomist-ta-politika-pamyati-v-meksici>
89. Откидач О. Посилення лівих сил у Латинській Америці та карибському басейні: наслідки для України / Аналітичний портал Зовнішня політика України. URL: <https://analytics.intsecurity.org/latin-america-ukraine-relations/>

90. Откидач О. Триумф лівих сил у Латинській Америці: аналізуємо другу рожеву хвилю. 26 жовтня 2022 р. / Аналітичний центр ADASTRA. URL: <https://adastra.org.ua/blog/triumf-livih-sil-u-latinskij-americi-analizuyemo-drugurozhevu-hvilyu>
91. Откидач О. Як президентські вибори 2021 року змінили політичний ландшафт Еквадору. 15 листопада 2021 р. / Аналітичний центр ADASTRA. URL: <https://adastra.org.ua/blog/yak-prezidentski-vibori-2021-roku-zminili-politichnij-landshaft-ekvadoru>
92. Піддубний. І.А. Історія країн Латинської Америки. Острівні країни Карибського басейну. Гайана, Суринам, Гвіана: навч. пос. / Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 192 с.
93. Плевако І.Г. Динаміка торгово-економічної співпраці України з Федеративною Республікою Бразилія на сучасному етапі. *Наукові записки. Серія: Економіка*. 2011. Вип. 17. С. 439 – 447. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoa_2011_17_59
94. Плевако І. Латиноамериканський вектор зовнішньої політики України на сучасному етапі (на прикладі динаміки торгово-економічних відносин із країнами МЕРКОСУР). *Вісник Львівського університету. Серія: Міжнародні відносини*. 2011. Вип. 28. С. 38 – 52. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Mv_2011_28_6
95. Погромський В.О. Договірно-правова база сучасних українсько-аргентинських відносин. *Наукові праці*. Вип. 127. Т. 140. С. 91 – 95.
96. Погромський В.О. Українсько-аргентинські зв'язки (1880-ті – 1939 рр.). Дис. ... канд. іст. наук. Спеціальність 07.00.01 – історія України / Чорноморський державний університет імені Петра Могили. Миколаїв, 2012. 234 с.
97. Політичні відносини між Україною та Аргентиною. URL: <https://argentina.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-ta-argentina/339-politichni-vidnosini-mizh-ukrajinoju-ta-argentinoju>

98. Політичні відносини між Україною та Гватемалою. 16 жовтня 2019 р. URL: <https://mexico.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-gvatemala/3197-diplomacy>
99. Політичні відносини між Україною та Еквадором. URL: <https://peru.mfa.gov.ua/ukrayina-ekvador/3238-diplomacy>
100. Політичні відносини між Україною та Колумбією. 25 квітня 2020 р. URL: <https://peru.mfa.gov.ua/ukrayina-kolumbiya/politichni-vidnosini-mizh-ukrayinoyu-ta-kolumbiyeu>
101. Політичні відносини між Україною та Коста-Рикою. 16 жовтня 2019 р. URL: <https://mexico.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-kosta-rika/3200-diplomacy>
102. Політичні відносини між Україною та Мексикою. 25 серпня 2019 р. URL: <https://mexico.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-meksika/ukrayina-meksika-477-politichni-vidnosini-mizh-ukrajinoju-ta-meksikoju>
103. Політичні відносини між Україною та Панамою. 16 жовтня 2019 р. URL: <https://mexico.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-panama/3203-diplomacy>
104. Політичні відносини між Україною та Перу. URL: <https://peru.mfa.gov.ua/ukrayina-peru/526-politichni-vidnosini-mizh-ukrajinoju-ta-peru>
105. Польовик С. Саміт лідерів країн Америки. Геополітичні змагання. / Незалежний аналітичний центр геополітичних досліджень «Борисфен Інтел». 17. 04. 2018. URL: https://bintel.org.ua/nash_archiv/archiv-regioni/amerika/archiv-insha-amerika/04-17-lima/
106. Президент України обговорив з Президентом Бразилії можливості нарощування товарообігу між країнами. URL: <https://www.president.gov.ua/news/prezident-ukrayini-obgovoriv-z-prezidentom-braziliyi-mozhliv-57953>
107. Регіональні підсистеми міжнародних відносин: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Відп. ред. проф. О.П. Іваницька. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2018. 444 с.

108. Результати виборів у Мексиці та їхній вплив на зовнішню політику держави. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/rezultaty-vyboriv-u-meksytsi-ta-yikhniy-vplyv-na-zovnishnyu>
109. Рогожа М.М. Історія української діаспори: навчальний посібник. Умань: ПП Жовтий О.О., 2011. 150 с.
110. Романько І.І. Історія та культура української діаспори. Навчальний посібник. Частина перша. Кропивницький: Видавництво ЛА НАУ, 2020. 328 с.
111. Романюк В.О. Особливості історичного розвитку Венесуели: минуле і сучасність. *Проблеми всесвітньої історії: науковий журнал*. 2021. № 1 (13). С. 107 – 133.
112. Савченко М.В., Кулявець В.Г., Квасницька О.Г. Тенденції розвитку торговельно-економічних відносин України з країнами НАФТА. *Економічний вісник*. 2022. № 3 С. 33 – 39.
113. Самофатов М. Зоніанс – іноземці чи частина панамського суспільства? С. 119 – 127. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/items/1d239de1-bd92-4b89-bbbf-7b0e0ac7aa24>
114. Складенко О.О. Вплив кубинського лобі на зовнішню та внутрішню політику США (1960-ті рр. – поч. XXI ст.). *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2012. Вип. 109. С. 55 – 57.
115. Сахарова А. Бернардо Аревало – нове обличчя Гватемали. 27 вересня 2023 р. / Аналітичний центр ADASTRA. URL: <https://adastra.org.ua/blog/bernardo-arevalo-nove-oblichchya-gvatemali>
116. Сахарова А. Лула is back: чого чекати від старого-нового президента Бразилії? 18 січня 2023 р. / Аналітичний центр ADASTRA. URL: <https://adastra.org.ua/blog/lula-is-back-chogo-chekati-vid-starogo-novogo-prezidenta-braziliyi>
117. Сахарова А. Національна свідомість та політика пам'яті у Колумбії. 20 червня 2023 р. / Аналітичний центр ADASTRA. URL:

- <https://adastra.org.ua/blog/nacionalna-svidomist-ta-politika-pamyati-u-kolumbiyi>
118. Сахарова А. Національна свідомість та політика пам'яті в Перу. 8 травня 2023 р. / Аналітичний центр ADASTRA. URL: <https://adastra.org.ua/blog/nacionalna-svidomist-ta-politika-pamyati-v-peru>
 119. Сахарова А. «Новий початок старої дружби»: вектори співпраці ЄС і Латинської Америки та саміт ЄС–СЕЛАК. 16 серпня 2023 р. / Аналітичний центр ADASTRA. URL: <https://adastra.org.ua/blog/novij-pochatok-staroyi-druzhbi-vektori-spivpraci-yes-i-latinskoji-ameriki-ta-samit-yes-selak>
 120. Свириденко Ю. Новий рівень взаємодії – як Україна вибудовує відносини з країнами Латинської Америки і Карибського басейну / Інформаційне агентство Інтерфакс Україна. 16.08.2024. URL: <https://interfax.com.ua/news/blog/1006467.html>
 121. Спіцин А.Г. Латинська Америка на початку XXI століття: основні тенденції соціально-політичного і економічного розвитку. *Вісник МДЛУ*. 2011. № 2 (608). С. 141 – 152.
 122. Тараненко А. Особливості внутрішньої та зовнішньої політики Парагваю у XXI столітті. 19 лютого 2022 р. / Аналітичний центр ADASTRA. URL: <https://adastra.org.ua/blog/osoblivosti-vnutrishnoyi-ta-zovnishnoyi-politiki-paragvayu-u-hhi-stolitti>
 123. Тараненко А. Процес миробудування в Колумбії: стратегії підтримки діалогу. 29 листопада 2021 р. / Аналітичний центр ADASTRA. URL: <https://adastra.org.ua/blog/proces-mirobuduvannya-v-kolumbiyi-strategiyi-pidtrimki-dialogu>
 124. Тараненко А. Спадок Моралеса й відголоски політичної кризи: чим сьогодні живе Болівія? 9 січня 2022 р. / Аналітичний центр ADASTRA. URL: <https://adastra.org.ua/blog/spadok-moralesa-j-vidgoloski-politichnoyi-krizi-chim-sogodni-zhive-boliviya>
 125. Тихомирова Є. Глобальний контекст зовнішньої регіональної політики ЄС: Латинська Америка. *Науковий вісник Східноєвропейського національного*

- університету імені Лесі Українки. РОЗДІЛ II. Проблеми двостороннього й багатостороннього міждержавного співробітництва. 2013. Вип. 9. С. 39 – 45.
126. Ткач А.І. Політика США щодо країн Латинської Америки в період президентства Обама. *Політологічний вісник*. 2015. Вип. 79. С. 490 – 499.
127. Ткач О., Ткач А. Стратегії іноземних інвестицій в зовнішньоекономічних та зовнішньополітичних відносинах країн Латинської Америки (на прикладі Аргентини). *Наукові записки / ПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України*. Вип. 2 (98). С. 299 – 323.
128. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Аргентиною. 30 січня 2020 р. URL: <https://argentina.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-ta-argentina/340-torgovelyno-jekonomichne-spivrobotnictvo-mizh-ukrajinoju-ta-argentinoju>
129. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Бразилією. 11 серпня 2020 р. URL: <https://brazil.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-braziliya/torgovelyno-ekonomichne-spivrobotnictvo>
130. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Гватемалою. 26 березня 2021 р. URL: <https://mexico.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-gvatemala/3198-trade>
131. Торговельно-економічне співробітництво з Еквадором. URL: <https://peru.mfa.gov.ua/ukrayina-ekvador/tes-ekvador/3239-trade>
132. Торговельно-економічне співробітництво з Колумбією. 12 березня 2021 р. URL: <https://peru.mfa.gov.ua/ukrayina-kolumbiya/torgovelyno-ekonomichne-spivrobotnictvo-mizh-ukrayinoju-ta-kolumbiyeyu/tes-kol>
133. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Коста-Рікою. 16 жовтня 2019 р. URL: <https://mexico.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-kosta-rika/3201-trade>
134. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Мексикою. 26 лютого 2021 р. URL: <https://mexico.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina->

- meksika/ukrayina-meksika-478-torgovelyno-jekonomichne-spivrobitnictvo-mizh-ukrajinoju-ta-meksikoju
135. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Панамою. 16 жовтня 2019 р. URL: <https://mexico.mfa.gov.ua/spivrobitnictvo/ukrayina-panama/3204-trade>
 136. Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Колумбія про взаємне скасування візових вимог для пред'явників звичайних паспортів та інших проїзних документів. 24.12.2019. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/170_001-19#Text
 137. Угода між Україною та Республікою Чилі про взаємне сприяння та захист інвестицій. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/152_704
 138. Україна та Бразилія домовилися активізувати політичний діалог та співпрацю в сфері оборони. URL: <https://mfa.gov.ua/news/ukrayina-ta-braziliya-domovilisya-aktivizuvati-politichnij-dialog-ta-spivpracyu-v-sferi-oboroni>
 139. Україна та Республіка Чилі уклали угоду про спрощення візового режиму. 24.04.2015 / Торгово-промислова палата України. URL: <https://ucco.org.ua/press-center/ucco-news/ukrayina-ta-riespublika-chili-uklali-ugodu-pro-sproshchiennia-vizovogo-riezhimu>
 140. Українська призма: Зовнішня політика 2019. Аналітичне дослідження / ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. Київ, 2020. 390 с.
 141. Українська призма: Зовнішня політика 2021. Аналітичне дослідження / ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма»», Фонд ім. Ф. Еберта. ТОВ «Вістка». Київ, 2022. 328 с.
 142. Українська призма: Зовнішня політика 2022. Аналітичне дослідження / ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. ТОВ «Вістка». Київ, 2023. 308 с.

143. Українська призма: Зовнішня політика 2023. Аналітичне дослідження / ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. ТОВ «Вістка». Київ, 2024. 336 с.
144. Українсько-аргентинські відносини виходять на новий рівень. 11.09.2020. URL: <https://ucci.org.ua/press-center/ucci-news/ukrayinsko-argentsinski-vidnosini-vikhodiat-na-novii-riven>
145. Українсько-венесуельські відносини. 06 травня 2020 р. URL: <https://cuba.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayinsko-venesuelski-vidnosini>
146. Українсько-домініканські відносини. 06 травня 2020 р. URL: <https://cuba.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayinsko-dominikanski-vidnosini>
147. Україно-кубінські відносини. 06 травня 2020 р. URL: <https://cuba.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayino-kubinski-vidnosini>
148. Українсько-нікарагуанські відносини. 06 травня 2020 р. URL: <https://cuba.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayinsko-nikaraguanski-vidnosini>
149. Українсько-сальвадорські відносини. 06 травня 2020 р. URL: <https://cuba.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayinsko-salvadorski-vidnosini>
150. Уніят А.В. Економічне співробітництво України з країнами Північноамериканської зони вільної торгівлі. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 15. С. 46 – 52.
151. Фомін А. В. Україно-бразильські відносини: досягнення і перспективи розвитку. URL: <http://dspace.snu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/1586/1/088-092.pdf>
152. Чмель О.І. Еволюція зовнішньої політики Колумбії під час президенства Хуана Мануеля Сантоса. *Гілея: науковий вісник*. 2012. Вип. 53. С. 530 – 533.
153. Шевченко Н. Латинська Америка та Карибський басейн: інтереси України. Міжнародний фонд Відродження. Рада зовнішньої політики “Українська призма”, 2020. 23 с.

154. Шевченко Н. Латинська Америка у регіональних та глобальних міжнародних процесах. 24. 04. 2023 / Українська призма. Рада зовнішньої політики. URL: https://prismua.org/lacb_4/
155. Шевченко Н., Косенко А., Фечко І. Латиноамериканський тематичний огляд 2023. Вип. 1. / Українська призма. Рада зовнішньої політики. URL: <http://prismua.org/latynoamerykanskyi-tematychnyi-ohliad-vypusk-1/>
156. Якубовський С.О., Сарнацький О.П. Особливості регіональної економічної інтеграції латиноамериканських держав на початку XXI століття. *Економічний вісник*. 2018. № 2. С. 70 – 78.
157. Aguirre Luis Maira. Relations Between Latin America and the United States: Balance and Prospects. Buenos Aires: CLACSO, Consejo Latinoamericano de Ciencias Sociales. 2005. P. 16 – 22. URL: http://bibliotecavirtual.clacso.org.ar/clacso/sur-sur/20100711014703/2_Aguirre.pdf
158. Вакарчук К.В. China's Strategic Partnership with Latin America Countries: Brazil, Argentina and Venezuela. *International and political studies*. 2019. Issue 32. P. 27 – 35.
159. Frasson-Quenoz Florent. Latin american Thinking in international relations reloaded. *OASIS*. 2016. № 23. P. 53 – 75.
160. Haibin Niu. A New Era of China-Latin America Relations. *Anuario de Integración*. 2015. 11. P. 39 – 51.
161. Lopes, Dawisson Belém, Pimenta de Faria, Carlos Aurélio, Santos, Manoel. Foreign Policy Analysis in Latin American democracies: the case for a research protocol. *Revista Brasileira de Política Internacional / Instituto Brasileiro de Relações Internacionais*. Brasília, Brasil. Vol. 59. №. 1. 2016. P. 1 – 17.
162. Khmel A., Tykhonenko I. Latin American Direction of Ukrainian Economic Diplomacy: The Overview of Successes and Failings. *Academic Journal of Interdisciplinary Studies*. 2020. Vol. 9. № 1. P. 34 – 55.
163. Prospects of Ukraine's foreign economic policy concerning Latin America. *Cuestiones políticas*. 2021. Vol. 39. № 70. P. 179 – 194.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Надайте загальну характеристику латиноамериканського регіону.
2. Проаналізуйте особливості історичного розвитку латиноамериканського регіону.
3. Охарактеризуйте особливості розвитку міжнародних відносин в Латинській Америці в постбіполярний період.
4. Визначте специфіку латиноамериканського регіоналізму.
5. Проаналізуйте розвиток інтеграційних процесів у Латинській Америці.
6. Охарактеризуйте роль та місце країн Латинської Америки в світовому господарстві.
7. Проаналізуйте роль іноземних інвестицій у розвитку латиноамериканського регіону.
8. Висвітліть роль Латинської Америки в сучасній системі міжнародних відносин.
9. Охарактеризуйте специфіку регіонального лідерства в Латинській Америці.
10. Проаналізуйте особливості соціально-економічного розвитку Латинської Америки в другій половині ХХ ст. – першій чверті ХХІ ст.
11. Охарактеризуйте роль латиноамериканського регіону у вирішенні проблем сучасності.
12. Проаналізуйте особливості політичного розвитку Латинської Америки в другій половині ХХ ст. – першій чверті ХХІ ст.
13. Розкрийте особливості взаємодії країн Латинської Америки та Європейського Союзу.
14. Проаналізуйте місце і роль латиноамериканського регіону в зовнішній політиці США.
15. Розкрийте основні тенденції розвитку Латинської Америки на початку ХХІ ст.
16. Проаналізуйте основні проблеми розвитку країн латиноамериканського регіону.

17. Охарактеризуйте вплив глобалізації на внутрішні процеси в латиноамериканських країнах.
18. Проаналізуйте роль КНР як позарегіонального актора в Латинській Америці.
19. Розкрийте основні протиріччя між провідними країнами латиноамериканського регіону.
20. Охарактеризуйте процес становлення відносин України з країнами латиноамериканського регіону протягом 1990-х рр.
21. Проаналізуйте діяльність дипломатичних представництв України в країнах Латинської Америки.
22. Розкрийте роль країн Латинської Америки в міжнародній політиці.
23. Проаналізуйте основні етапи еволюції політичної співпраці України з провідними державами Латинської Америки в постбіполярний період.
24. Розкрийте особливості економічного співробітництва України з країнами Центральної Америки в 1990-х рр.
25. Проведіть порівняльний аналіз взаємовідносин України з провідними країнами центральноамериканського регіону.
26. Проаналізуйте особливості розвитку відносин України з державами Центральної Америки в 2000-х рр.
27. Розкрийте суперечності розвитку відносин України та Нікарагуа в постбіполярний період.
28. Розкрийте особливості розвитку відносин України з державами Південної Америки в 1990-х рр.
29. Охарактеризуйте стан та перспективи розвитку відносин України з Коста-Рикою.
30. Розкрийте роль та місце країн Карибського басейну в системі зовнішньополітичних координат України.
31. Розкрийте особливості розвитку українсько-мексиканських відносин у політичній та економічній сферах.

32. Проаналізуйте проблеми, що існують у відносинах України з острівними країнами Карибського басейну.
33. Охарактеризуйте основні тенденції розвитку взаємин України з країнами Південної Америки в 2000-х рр.
34. Розкрийте роль та місце провідних держав Південної Америки в системі зовнішньополітичних координат України.
35. Проаналізуйте ключові проблеми, які існують у відносинах України з провідними державами Південної Америки.
36. Розкрийте особливості українсько-бразильських економічних та політичних стосунків у 1990-х – 2000-х рр.
37. Проаналізуйте основні етапи еволюції українсько-аргентинських відносин у постбіполярний період.
38. Охарактеризуйте основні тенденції та перспективи розвитку українсько-чилійських стосунків.
39. Проаналізуйте особливості відносин України з країнами андської групи.
40. Охарактеризуйте основні тенденції розвитку міждержавних відносин України та Белізу.
41. Проаналізуйте процес трансформації зовнішньополітичного курсу країн Латинської Америки в період «лівого тренду».
42. Розкрийте основні тенденції розвитку двосторонньої взаємодії України з Домініканською Республікою в 1990-х – 2000-х рр.
43. Охарактеризуйте українсько-панамські відносини та їх розвиток.
44. Проаналізуйте етапи еволюції, сучасний стан та перспективи розвитку українсько-гватемальських відносин.
45. Розкрийте основні тенденції розвитку українсько-колумбійських стосунків в економічній та політичній сферах.
46. Проаналізуйте процес еволюції зовнішньої політики країн Латинської Америки в період «правого повороту».
47. Охарактеризуйте напрями двосторонньої взаємодії України та Перу.
48. Розкрийте особливості відносин України та Еквадору.

49. Проаналізуйте суперечності розвитку українсько-венесуельських відносин у 1990-х – 2000-х рр.
50. Оцініть вплив української діаспори на розвиток відносин України з країнами латиноамериканського регіону.
51. Розкрийте особливості двосторонньої взаємодії України та Болівії.
52. Проаналізуйте етапи еволюції українсько-кубинських стосунків у постбіполярний період.
53. Охарактеризуйте розвиток стосунків України та Сальвадору наприкінці ХХ – у першій чверті ХХІ ст.
54. Вкажіть причини ухвалення, мету та основні положення Комунікаційної стратегії розвитку відносин України з країнами Латинської Америки.

ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Основними статтями українського експорту до країн-учасниць МЕРКОСУР є:
 - A. металургійна продукція
 - B. полімерні матеріали
 - C. морепродукти
 - D. сільськогосподарська техніка
2. Станом на початок ХХІ ст. частка країн Латинської Америки у зовнішній торгівлі України складала:
 - A. 1%
 - B. 5%
 - C. 10%
 - D. 15%
3. Дипломатичні відносини між Україною та Белізом були встановлені в:
 - A. 1992 р.
 - B. 1993 р.
 - C. 1995 р.
 - D. 1999 р.

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ
12	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом; виявляє творчі здібності; здатен самотійно ставити та вирішувати завдання; самотійно знаходити та використовувати матеріал; вільно самотійно та аргументовано викладає його під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; демонструє вміння самотійно робити висновки; студент активно працює протягом семінарського заняття; впевнено відповідає на додаткові запитання; відповідь обов'язково супроводжується інформативною презентацією.
11	Відповідь студента є правильною, обґрунтованою, логічною, містить аналіз і систематизацію; зроблені аргументовані висновки; студент активно працює протягом усього семінарського заняття; демонструє глибоке володіння лекційним матеріалом; здатний висловлювати власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самотійно та аргументовано викладати матеріал, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; студент постійно працює протягом семінарського заняття; впевнено відповідає на додаткові запитання; відповідь супроводжується презентацією.
10	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом; обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити та розв'язувати завдання; самотійно оцінює життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; відповідь супроводжується презентацією; під час відповідей на додаткові запитання мають місце деякі неточності.
9	Студент демонструє достатньо систематизовані знання навчального матеріалу; аргументовано використовує їх; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх під час усних виступів та письмових відповідей; розкриває зміст теоретичних питань; відповідь супроводжується презентацією, яка містить певні неточності; при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому

	окремі незначні помилки.
8	В цілому студент володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації; без використання додаткової літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності; студент припускається помилок, відповідаючи на додаткові питання; відповідь супроводжується презентацією, в оформленні якої присутні певні помилки.
7	Студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом; здобувач в цілому оволодів суттю питань з даної теми, втім, аналіз представленого матеріалу, а також його обґрунтування та аргументація є досить поверхневими; студент не проявляє активності на практичних заняттях, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається помилок при висвітленні теоретичного матеріалу.
6	Студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом; відсутні глибокий та всебічний аналіз представленого матеріалу, а також його обґрунтування та аргументація; студент відповідає лише за викликом викладача; відповідаючи на запитання здобувач припускається значних помилок; відповідь супроводжується презентацією, в оформленні якої присутні суттєві помилки та неточності.
5	Відповідь відтворює основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; фрагментарно, без аргументації та обґрунтування, викладає його зміст під час усних виступів та письмових відповідей; недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому неточності; відповіді на запитання містять логічні та фактографічні помилки; відповідь не супроводжується презентацією.
4	Студент частково володіє навчальним матеріалом, допускаючи при цьому суттєві помилки; доповідь містить значну кількість помилок та неточностей; здобувач не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей; відсутні відповіді на додаткові запитання; відповідь не супроводжується презентацією.
3	Здобувач відтворює основний навчальний матеріал, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей; відповідь не супроводжується презентацією.
2	Студент демонструє фрагментарні знання; не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки;

	відповідь не супроводжується презентацією.
1	Студент досить слабо володіє навчальним матеріалом; не відповідає на додаткові питання; презентація відсутня.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Поточний контроль та самостійна робота					Разом	Залік	Сума
T1	T2	T3	T4		60	40	100
12	12	12	24				
C1	C2	C3	C4	C5			
12	12	12	12	12			

T1, T2 ... T6 – теми розділів, C1, C2... – семінарські заняття

При вивченні кожної теми проводиться поточний контроль у формі усного опитування та виступів студентів на семінарських заняттях. За семінарське заняття кожен студент може отримати від 1 до 12 балів. Максимально студент може отримати 60 балів. Залік оцінюється в 40 балів. Відповідно, максимальна кількість набраних балів за вивчення дисципліни складає 100 балів.

Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	Зараховано
70 – 89	
50 – 69	
0– 49	Не зараховано

Електронне навчальне видання комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимі

Онацький Максим Юрійович

ЕКОНОМІЧНІ ТА ПОЛІТИЧНІ ІНТЕРЕСИ УКРАЇНИ В КРАЇНАХ ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ

Методичні рекомендації до семінарських занять
(для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності
291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»)

В авторській редакції

Підписано до розміщення 24.10.2024. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 2,91. Обсяг 0,659 Мб. Зам. № 277/24.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009
Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна